

MSBP_LLM4 Literatura 4

Sylabus předmětu pro období jaro 2014

Cíl:

Student po úspěšném absolvování předmětu ovládá vývoj literatury pro děti v žánrových a tematických celcích, které korespondují s cílovou kategorií dětí předčtenářského období. Student dokáže kriticky zhodnotit současnou literaturu pro děti, její televizní a filmové adaptace.

Sylabus předmětu pro období jaro 2014:

1. Podoby současné autorské poezie pro děti písňové texty určené dětem, návaznost na nonsensovou a hravou linii folklorní poezie

- kontinuita : J. Brukner (Pojďte s námi za obrazy, Samá voda);
- folklorní inspirace: V. Provazníková (Padla Madla do říkadla, Elce pelce kotrmelce, ...);
- návraty z 60.-80. let: K. Šiktanc, I. Štuka, I. Diviš (Říkadla a kecadla) ;
- vyprázdnění: J. Žáček, J. Faltus;
- lyrika: R. Malý (Listonoš vítr, Lyrika přírodní z knihy Kam až smí smích, D. Mrázková (Pisně mravenčí chůvy) ;
- nonsens, hra s jazykem: J. Weinberger, překlady Ch. Morgernsterna (I. Wernisch), P. Níkl (Lingvistické pohádky), Šmalcova abeceda, D. Fischerová (Milion melounů);
- písňové texty: J. Vodňanský, J. Dědeček, Z. Svěrák, J. Kašpar (Tulíkráska);
- ediční projekty nakladatelství Baobab, Meander.

2. Tematická detabuizace v současné české příběhové próze s dětským hrdinou, inspirace světovou literaturou pro děti (problematika rasismu, handicapu, stáří, nemoci a smrti v literatuře pro nejmenší).

- tematika smrti: J. Gaarder: Jako v zrcadle, jen v hádance, I. Procházková: Myši patří do nebe, M. Zinnerová: Princezna z třešňového království;
- tematika stáří: I. Březinová: Lentilka pro dědu Edu, M. Rezková: Babočky, Vhrstí: Prázdniny v nebi
- tematika nemoci: I. Procházková: Pět minut před večerí, Jožin jede do Afriky,
- handicap: I. Březinová: Kluk a pes, I. Binar: Bibiana píská na prsty, M. Drijverová: Domov pro Marfany;
- outsiderství: M. Drijverová: Síska Kyselá, M. Elšíková: Bubu, Ch. Nöstlingerová: Skřítek v hlavě;
- problematika rasismu: H. Doskočilová: O Mamě Romě a romském pámbičkovi, I. Březinová: Začarovaná třída.

3. Adaptace lidových pohádek a pověstí pro děti, regionalismus a dětská literatura.

- Autorská adaptace lid. pohádek (B. Němcová, V. Říha, J. Jech, F. Lazecký), soubory pohádek sestavené na tematickém principu (edice nakl. Albatros) ;
- Pověsti: žánrová charakteristika, klasifikace pověstí, národní pověsti a pověsti historické (K. J. Erben, B. Němcová, B. M. Kulda, V. Tille-Říha, J. Š. Kubín, O. Sirovátka, O. Šuleř, H. Lisická,

V. Hulpach, A. Jirásek, A. Wenig, I. Olbracht, E. Petiška, V. Cibula), současná podoba látek s historickou tematikou: A. Ježková: Prahou kráčí lev ;

- Biblické adaptace pro děti a mládež (I. Olbracht, J. Durych, J. Zahradníček). Židovské pohádky a pověsti (L. Pavlát);
- 4. Skladba a struktura časopisů pro předčtenáře, role comicsu a kresleného seriálu jako synkretických žánrů v rozvíjení interpretačních aktivit dítěte předčtenářského věku.**
- Sluníčko, Mateřídouška (od prvních vydání k současné podobě), současné časopisy komerčního charakteru, trivialita, role reklamy;
 - comics (založení žánru: O. Sekora: Knížka Ferdy mravence), přesahy do žánru: L. Seifertová: Dějiny udatného českého národa a pár bezvýznamných světových událostí, kreslený seriál
- 5. Obrázkové knihy a alba v literatuře pro nejmenší a začínající čtenáře.**
- Obrázková kniha a album jako literárněvědné termíny;
 - Pozice alba a obrázkové knihy s ohledem na žánrovou klasifikaci;
 - Historický vývoj a současnost obrázkové knihy s přihlédnutím k věku recipientů;
 - nakladatelství Bohem Press, Baobab, Mander, Popocatepetl, triviální produkce, autorské počiny M. Lukešové, M. Skala, P. Síse, R. Fučíkové, P. Čecha, D. Mrázkové,...
- 6. Nebezpečí triviality a kýče v literatuře pro děti, znaky triviální literatury v textech určených nejmenším dětem.**
- hodnotná vs. nehodnotná literatura pro děti
 - znaky triviální literatury
 - leporela, knižní hračky, triviální obrázkové knihy
 - konvencionalizovaná a devalvovaná literatura pro předčtenáře
 - problematika neumělých překladů, nedbalá ediční praxe
 - banální texty s kýčovitým ilustrátorským doprovodem (např. nakl. JUNIOR), komerčně laděná knižní produkce
- 7. Televizní pořady adresované dětem, souvislosti a vztahy televizních a literárních adaptací, analýza vybraných pořadů.**
- analýza vysílání pro děti kanálu ČT Art
 - analýza děl z historie Večerníčku;